

Alusten radiolaitteet

Määräyksen tausta ja säädösperusta

Alusten radiolaitteet -määräys, jäljempänä radiolaitemääräys, annetaan aluksen teknisestä turvallisuudesta ja turvallisesta käytöstä annetun lain (1686/2009) 18 §:n 1 momentin, 21 §:n 3 momentin ja 23 §:n 1 momentin mukaisesti. Annettavalla määräyksellä korvataan 19.11.2014 annettu aiempi Alusten radiolaitteet -määräys (TRA-FI/5379/03.04.01.00/2014).

Nyt tehtävillä muutoksilla on tarkoitus täsmentää ja ajantasaistaa määräystä siten, että siinä otetaan huomioon määräyksestä annetut tulkinnat, oikaisut ja tarkennukset siten että määräys vastaa nykytilaa. Lisäksi samalla sujuvoitetaan määräystä sekä edistetään digitaalisten ratkaisujen käyttöä kotimaan liikenteen aluksilla ja mahdollistetaan vaihtoehtoisten ratkaisujen käyttö.

Määräyksen valmistelu

Määräyksen uudistamisesta tehty määräyshankepääätös on annettu 16.10.2017. Määräys on valmisteltu Trafissa virkatyönä.

Määräys on ollut lausuntokierroksella 14.12.2017-19.1.2018. Lausuntoja antoivat AKT, Suomen varustamot ja Furuno Finland. Yhteenvedo lausunnoista löytyy Liitteestä 1.

Arvio määräyksen vaikutuksista

Määräyksen muutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta Trafin toimintaan.

Määräyksen tekstin täsmentäminen helpottaa määräyksen ymmärtämistä. Määräyksellä luodaan asiakkaille ja sidosryhmille vaihtoehtoisia menetelmiä toteuttaa riittävä turvallisuustaso. Määräyksellä ei ole sen teknisestä luonteesta johtuen vaikutuksia ympäristöön, esteettömyyteen eikä yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. YLEISTÄ

Kohdasta 1.2. poistetaan luettelokohta 5 *RCC:n määritelmä*, jota ei mainita määräyksessä ja lisätään uudeksi luettelokohdaksi 5 uusi määritelmä hätäilmoituspiste. Lisäksi poistetaan luettelokohta 30, jossa on määritelmä *Liikenteen turvallisuusviraston julkaisema radiopäiväkirja*. Trafi ei enää julkaise merenkulkuun liittyviä päiväkirjoja.

2. GMDSS RADIOLAITTEITA JA NIIHIN LIITTYVIÄ JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT YLEISET VAATIMUKSET

Luvun otsikkoa muutetaan siten, että otsikkoon lisätään termi *GMDSS*, jolla täsmennetään yleisten vaatimusten koskevan ainoastaan GMDSS-järjestelmässä toimivia laitteita.

Luvun kohdasta 2.1 poistetaan SART- ja AIS-SART-signaalien vastaanottovaatimus tarpeettomana, koska vastaanottolaitteisto määräytyy muun sääntelyn kautta.

Radiolaitteiden asennusta koskevaa kohtaa 2.2. täsmennetään terminologiaa vara-akkujen ja -paristojen osalta sekä lisätään selvennys siitä, että piirustusvaatimukset koskevat vain kiinteitä asennuksia.

Kohdasta 2.4. "Virtalähteet" poistetaan vaatimus varavirtalähteen merkkivalosta.

3. RADIOLAITTEIDEN TESTAUS JA KATSASTUS SEKÄ MERENKULUN HÄTÄ-LÄHETTIMEN (EPIRB) TARKASTUS

Kohtaan 3.1. "Radiolaitteiden ja varavirtalähteen testaus" lisätään kausiliikenteen alusten varavirtalähteen tarkastus

4. NON-SOLAS-DIREKTIIVIN SOVELTAMISALAAN KUULUVAN KOTIMAAN MATKOILLA LIIKENNÖIVÄN C- JA D-LUOKAN MATKUSTAJA-ALUKSEN RADIOLAITTEET

4.1 kohdassa "C- ja D-luokan matkustaja-aluksen radiolaitteet" vaihdetaan termi "GMDSS" jo määriteltyyn termiin "ruorimerkitty". Lisäksi lisätään täsmennys D-luokan kotimaa I - alueella liikennöivien alusten pelastuslauttaradioista.

4.5 kohdassa "Alukselta vaadittavat asiakirjat" päivitetään Liikenneviraston julkaisun nimi ja muutetaan tekstiä vallitsevan käytännön mukaiseksi radiopäiväkirjan osalta.

5. MUUN KUIN NON-SOLAS-DIREKTIIVIN SOVELTAMISALAAN KUULUVAN KOTIMAANLIIKENTEES- SÄ LIIKENNÖIVÄN MATKUSTAJA-ALUKSEN RADIOLAITTEET

5.1 kohtaan "Kotimaanliikenteen liikennealueella I tai II liikennöivän matkustaja-aluksen radiolaitteet" lisätään sisävesien osalta mahdollisuus käyttää matkapuhelinta tai muuta vastaavaa laitetta päänälytysmenetelmänä. Samalla päivitetään pelastusveneradioiden vaatimukset ja täsmennetään lisälaitteiden latausmahdollisuusvaatimusta.

5.2 kohdassa vaihdetaan termi "GMDSS" jo määriteltyyn termiin "ruorimerkitty".

5.3 kohtaa "Päivystys" täsmennetään siten, että määräyksen vaatimus koskee ainoastaan GMDSS-järjestelmän laitteita.

5.5. kohtaa "Laitteiden toiminnan varmistaminen" täsmennetään siten, että vaatimus koskee vain kiinteästi asennettuja laitteita.

5.6 kohtaa "Alukselta vaadittavat asiakirjat" päivitetään Liikenneviraston julkaisun nimi ja muutetaan tekstiä vallitsevan käytännön mukaiseksi radiopäiväkirjan osalta. Radiopäiväkirjavaatimusta kohdennetaan vain niihin aluksiin, joilta vaaditaan VHF-radio.

6. KANSAINVÄLISESSÄ LIIKENTEESSÄ LIIKENNÖIVÄN LASTIALUKSEN, JONKA BRUTTOVETOI- SUUS ON ALLE 300, RADIOLAITTEET

6.1 kohdassa vaihdetaan termi "GMDSS" jo määriteltyyn termiin "ruorimerkitty".

7. KOTIMAANLIIKENTEESSÄ LIIKENNÖIVÄN LASTIALUKSEN RADIOLAITTEET

7.1 kohtaa "Kotimaanliikenteen liikennealueella I liikennöivän lastialuksen, jonka pituus on vähintään 15 metriä, radiolaitteet" lisätään sisävesien osalta mahdollisuus käyttää matka- puhelinta tai muuta vastaavaa laitetta päänälytysmenetelmänä. Päivitetään pelastus- veneradioiden vaatimukset ja täsmennetään lisälaitteiden latausmahdollisuusvaatimusta

7.2 kohdassa lisätään kotimaanliikenteen liikennealueella I liikennöiville lastialuksille, joi- den pituus on alle 15 metriä, mahdollisuus käyttää merialueella kannettavaa radiolaitetta ja poistetaan laitevaatimukset sisävesiltä sekä pelastuslautoilta.

7.3 kohdassa "Kotimaanliikenteen liikennealueella II liikennöivän lastialuksen radiolaitteet" päivitetään pelastusveneradioiden vaatimukset.

7.4 kohdassa vaihdetaan termi "GMDSS" jo määriteltyyn termiin "ruorimerkitty".

7.5 kohdassa täsmennetään, että päivystysvaatimus koskee vain GMDSS-järjestelmän laitteita.

7.7 kohdassa "Laitteiden toiminnan varmistaminen" täsmennetään, että vaatimus koskee vain kiinteästi asennettuja laitteita.

7.8 kohdassa "Alukselta vaadittavat asiakirjat" päivitetään Liikenneviraston julkaisun nimi ja muutetaan tekstiä vallitsevan käytännön mukaiseksi radiopäiväkirjan osalta. Radiopäiväkirjavaatimusta kohdennetaan vain niihin aluksiin, joilta vaaditaan VHF-radio.

8. PROOMUN RADIOLAITTEET

8.1 kohdassa poistetaan vaatimus radiosta sisävesillä.

9. KALASTUSALUKSEN RADIOLAITTEET

9.1 kohdassa päivitetään pelastusveneradioiden vaatimukset

9.2.1, 9.2.2, 9.3.1 ja 9.3.2 kohdassa vaihdetaan termi "GMDSS" jo määriteltyyn termiin "ruorimerkitty".

9.7 kohdassa "Alukselta vaadittavat asiakirjat" päivitetään Liikenneviraston julkaisun nimi ja muutetaan tekstiä vallitsevan käytännön mukaiseksi radiopäiväkirjan osalta.

12. LOSSIN RADIOLAITTEET

12.2 kohdan päivystysvaatimusta täsmennetään.

Määräyksen aikataulu

Määräys on ollut lausunnolla 14.12.2017-19.1.2018. Määräys tulee voimaan 1.3.2018.

Määräyksestä viestiminen

Määräyksen määräyshankepäättös on julkaistu Trafín nettisivuilla, ja määräys on ollut lausunnolla tavanomaisen määräysprosessin mukaisesti.

LIITE 1: KOMMENTTIKOOSTE

Kohta	Kommentti	Lausunnon antaja	Trafi
1.2.29	Trafi esittää poistettavaksi kohdan 1.2.29 missä säädetään aluksen radiopäiväkirjasta (tuotenumero MU6112), koska Trafi ei enää julkaise merenkulkuun liittyviä päiväkirjoja. Tähän saakka suomalaiset alukset ovat käyttäneet suomalaista radiopäiväkirjaformaattia mutta nyt on siirryttävä kansainväliseen formaattiin. SV katsoo, että tämä on asia jonka kanssa pitää olla tarkkana koska, suomalaisiin aluksiin on tämän vuoden alussa kohdistunut Port State Control kampanja Venäjällä, jossa seitsemän alusta on pysäytetty. Yksi läpi linjan Paris MoU pöytäkirjaan merkitty perusteeton puute perustui nimenomaan SOLAS chapter IV Reg. 19 määräykseen, radiopäiväkirjaan tehtyjen merkintöjen virheellisyydestä.	Suomen Varustamot ry (SV)	Trafi näkee, että asiassa ei pitäisi syntyä ongelmia. Trafin määräyksessä <i>Alusten päiväkirjat ja niihin tehtävät merkinnät</i> (TRAFI/35849/03.04.01.00/2015) on säädetty mitä merkintöjä aluksen radiopäiväkirjaan tulee tehdä. Trafin verkkosivuilla on myös esimerkkisivut Trafin hyväksymien päiväkirjojen muodosta. Radiopäiväkirjan esimerkkisivut liitteineen ovat samanlaiset kuin Trafin aikaisemmin julkaisemassa radiopäiväkirjassa.
2.1.2	Trafi esittää kohdassa 2.1.2 poistettavaksi vaatimus, että kansainvälisessä liikenteessä oleva alus pystyy vastaanotamaan SARTin paikannussignaalin, jos alus on varustettava 9 GHz tutkalla tai AIS-SARTin paikannussignaalin, jos alus on varustettava AIS-laitteella koska vastaanottolaitteisto määräytyy muun sääntelyn kautta. SV pitää toimenpidettä perusteltuna, mikäli on kysymys tuplasääntelyn poistamisesta.	Suomen Varustamot ry (SV)	Kuten perusteluissa on todettu, varustevaatimusta ei tarvitse mainita enää radiolaitemääräyksessä, koska asia määräytyy muun sääntelyn kautta.
2.2.15	Kohdassa 2.2.15 esitetään lisättäväksi sanat " <i>kiinteästi asennetun</i> " radiojärjestelmän. Pelkäämme, että tämä voi lisätä kysymysmerkkejä koska voi olla monta eri tulkintaa siitä mitä tarkoitetaan kiin-	Suomen Varustamot ry (SV)	Termit " <i>kiinteästi asennettu</i> " ja " <i>kannettava</i> " ovat olleet käytössä jo aikaisemmin eikä tässä ole tullut ongelmia tai epätietoisuutta vastaan. Kiinteästi asennettu laite on jo laitevalmistajan toimesta tarkoitettu yksinomaan johonkin paikkaan aluksessa kiinnitettäväksi, jolloin asennus ja kaapelointi ei mahdollista laitteen ottamista mukaan tai sen nopeaa siirtämistä.

	teästi asennetulla.		Laitevalmistajan kannettavaksi tarkoitettu laite on pikaliitännällä latausasemaan tai – johtoon kiinnitetty laite, joka on nopeasti mukaan otettavissa.
2.4	Trafi eittää kohdassa 2.4 poistettavaksi vaatimus, että aluksilla, joissa hyväksytään käsikytkimellä toteutettava vaihto varavirrälle, on oltava merkkivalo, joka palaa, kun radiojärjestelmä on varavirralla. SV pitää esitystä luonnollisena koska tässä tapauksessa puhutaan aktiivisesta toimenpiteestä kun taas toisaalta merkkivalon olemassa olo on paikallaan järjestelmässä joka automaattisesti vaihtaa varavirrälle.		Ok
3.1	Pitäisikö pätevyys- todistus olla kuvattuna kohdassa Määritykset ja lyhenteet? -> tarkoitetaan SRC:tä ja GOC:tä. Maininta ettei huolto-/asennustyötä tekevällä henkilöllä tarvitse olla GOC- pätevyystodistukseen liittyvää kelpoisuus- todistusta?	Furuno Finland	Radiomääräyksessä emme voi kirjoittaa pätevyyksistä, tuota kohtaa voidaan pitää enemmän muistutuksena siitä, että lähettimen käyttö on luvanvaraista. Pätevyydet meriradiolähettimien käytöstä säädetään <i>Tietoyhteiskuntakaari 7.11.2014/917(31 luku)</i> , sekä <i>Valtioneuvoston asetus aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevyyydestä 21.2.2013/166(10§)</i> , joihin periaatteessa voisimme viitata tällaisessa kohdassa, mutta meille ei ole tullut tietoon, että asiassa olisi ollut epäselvyyksiä. Tuo, että huoltohenkilöt eivät tarvitse viiden vuoden välein uusittavaa kelpoisuustodistusta, on Trafin itsensä tarkastama ja valvoma asia huoltoyrityksiä hyväksyttäessä/ auditoitaessa, joten tässä ei pitäisi olla ongelmia.
3.3	Tarkoittaako tämä sitä, että joka viides vuosi tehtävää Circ.1039 mukaista tarkastusta voidaan lykätä yli viiden vuoden, jos laitteen virtalähde on ”kurantti” pidempään? Mikäli kyllä, tekstiä tulisi tarkentaa.	Furuno Finland	Kyllä tarkoittaa, Trafi katsoo kuitenkin, että tekstiä ei ole tarve muuttaa.
4.1	Tarkoittaako sitä, että uusien VHF-DSC laitteiden on oltava A-tai B-luokan laitteita? D-luokan laitteet eivät ole ruorimerkittyjä.	Furuno Finland	Kyllä tarkoittaa. Olemassa olevia, mahdollisesti D-luokan laitteita ei tarvitse vaihtaa mutta uudet asennettavat radiolaitteet tulee olla A- tai B-luokan laitteita, kuten määräyksessä vaaditaan.